

a melyekben Oroszország érdekét találja. Ha pedig Oroszország szövetségét csakugyan öhajják, akkor esetleges közreműködésért ne képzelt, hanem valóságos előnyökkel fizessék. Oroszország semmiféle segítségére nem szorít Oroszországnak kell hogy az orosz nemzetnek, egy uralom alá leendő egyesítését befejezze, azaz szükséges neki Gáborországnak és a Magyar-Oroszországnak bekebelezése s az orosz határaknak kikerekítése Poroszország felől, más szóval a Niemen jobb partjának bekebelezése. Ezen czélok legyenek irányadók az orosz diplomácia előtt a szövetségeknél. Ha ezen czélok az orosz államférfiak elérhetik a kérdéses szövetség által, akkor hadd jöjjenek ez létre; de ha, a mi sokkal valószínűbb, Ausztriának és Poroszországnak szövetsége Oroszországgal nem lehet őszinte; akkor ez majd más, s jobb szövetségeket talál, s ezeknek segítségével köteles lesz végleges kikerekítését létesíteni, s a szlávok iránti kötelezéseit teljesíteni.

A magyar orvosok és természetvizsgálók 1872. évi szeptember 16-tól 21-ig Mehádián tartandó XVI. nagygyűlésének

ELŐRAJZA

Miután hazánk és a külföld orvosait természetvizsgálóit az idei Mehádián tartandó XVI. nagygyűlésre meghívni már szerencsénk volt, most a megjelenendő tagok érdekében kötelességünknek tartjuk az utazás s gyűlés előírásait vonatkozó tudnivalókat részletesebben megismertetni.

1. Örömmel és az általunk megkeresett társulatok iránt legnagyobb elismeréssel jelentjük, miszerint a magyar-orosz államok valamennyi vasuti és gőzhajózási igazgatóság megenykedni sziveskedett, hogy a nagygyűlés tagjai f. évi szeptember 5-től október 5-ig a rendes vitelbérnek csak felét fizessék azon pályák vonalain is, melyek hazánk határain túl esnek; sőt gondoskodunk arról is hogy a gyűlés bevezése után azon tagok, kiknek ideje megengedi, Konstantinápolyba mehethetnek, s onnan vissza vagy ugyanazon uton, t. i. a Dunán; vagy pedig Görögországon keresztül Triestnek felvitelbérén utazhatnak.

2. A leszállított fele árt a következő közlekedő társulatok engedélyezték a magyar kir. államvasutak, a m. észak-keleti, a m. keleti, a kassa-oderbergi, kir. vasút, a tiszavidéki, az első erdélyi, a kir. szab. pécs-barcsi és mohács-pécsi vasutak s az alföld-flumei vasutak nagyváradi-északi vonala; nemkülönben a cs. kir. első dunagőzhajózási, az egyesült magyar dunagőzhajózási, és az osztrák Lloyd-társaság; továbbá a cs. kir. Ferencz-József és az Erzsébet császárné vaspálya, a Ferdinánd morva-sziléziai vaspálya, a cs. kir. állam s a déli vaspálya-társaságok. Magától értetik, hogy ezen engedélyek csak a Mehádiába, illetőleg Konstantinápolyba való menet s visszajövetelre használhatók; és pedig vasutakon a II. és III. helyen a személyvonatokon, hajókon pedig az I. és II. helyen; de sem a vasutak gyorsvonatai (Eilzug Courirzug), sem a gőzhajózársaságok gyorsgőzösei (Eilschiff) nem használhatók.

3. Hogy a nagygyűlés tagjai ezen kedvezményt élvezhessék, szükséges, hogy magukat jó előre igazolási jeggyel ellássák. E tekintetben a résztvevők f. évi augusztus 31-ig Sztupa György gyógyszerész urhoz, a nagygyűlés pénztárnokához (Post. szénater, gyógyszerész a magyar koronához) forduljanak, ki is a hozzá tutezett bérmentes levelekre, melyekhez 6 frtnyi felvételi díj, továbbá a név, állás, lakhely s az utolsó postának pontos feljegyzése mellékelendő, az igazolási jegyet postán azonnal megküldi. Augustus 31-ig a bejelentés annál inkább szükséges, minthogy azon túl az ügyvivőség a lakásra nézve felelősséget nem vállalhat.

4. A Mehádiába való utazás legelőszérűbben a Dunán történik, a cs. kir. dunagőzhajózási társaság hajóin, melyek hetente kétszer, a m. kedden és pénteken az egy-néven Pestről reggeli 6 1/2 órakor (a lánchíd alatti állomásról, az új tözsedé-épülettel szemközti) Orsovára indulnak. — Megjegyzendő, hogy a gyűlés előtti

legelőszérűbb indulási napon szeptember 10 és 13-dikára esnek; ezenkívül indul hajó Buziásig minden csütörtökön, Zimony- és Belgrádba pedig szerda és szombatot kivéve, naponta. — Az utóbb említett indulási mód azonban csak azoknak való, kik a nevezett három helyen időzni kívánnak, mert onnét csak a Pestől kedden és pénteken indult hajókkal utazhatnak tovább Orsováig.

4. Az Orsovára megérkező tagokat szeptember 11. és 14-én az oltani bizottmány s annak elnöke főiszteleendő Boleszny Antal, orsovai plébános fogadandja, és azonnal kocsin tovább szállítja Mehádiába; erre nézve szükséges, hogy a tagok igazolványi jegyüket az orsovai bizottmánynak előmutassák. — Egy kocsi ára, melyen 3 személy foglalhat helyet, Mehádiáig 4 frt 50 kr.

5. A kik Törökországba utazni, vagy utközben, Szerb- és Oláhországban kiszállni kívánnak, szükséges hogy magukat belügyminiszteriumi uti levéllel lássák el.

6. A tagok beírása szeptember 13-14 és 15-én d. e. 9-12-ig, d. u. 3-8-ig Herkules-fürdőben történik, hol a pénztárnok és egy külön bizottmány jelenlétében a megérkező tag magát a nagygyűlés névkönyvébe beírja, és pedig vezeték- és keresztnévét, polgári állását, a szakosztályt, melyben működni vagy résztvenni akar, tartandó tudományos (s már előlegesen tisztán s olvashatólag leirt) értekezésének címét és állandó lakóhelyét. — A beírás után fólvételi jeggyel látatik el, melynél fogva a beírt tagoknak minden jogaival és előnyeivel élhet; továbbá kap ugyanakkor szállási utalványt, az aradi XV. nagygyűlés évkönyvét, Mehádia tájrajzát s a gyűlés emlékére vert érmét.

Szeptember 15-én este gyűlének össze a tagok a társalgási nagy teremben ismerkedési estélyre.

Szeptember 16-án d. e. 9 órakor lesz a megnyitóközülés; d. e. 3 órakor közeböd.

Szeptember 17-én szakgyűlések.

Szeptember 18-án szakgyűlések.

Szeptember 19-én kirándulás a Vaskapun át Turnu-Severinbe.

Szeptember 20-án szakgyűlések.

Szeptember 21-én bezáró közülés.

A kirándulásokat a gyűlés tartama alatt egy bizottmány fogja előkészíteni és vezetni. — A szakgyűlések napjainak szabad óráiban bizottmányi ülések tartandók, kisebb kirándulások tételnek Mehádia környékén, s a fürdők látogatnak meg, az esti órában pedig népszerű előadások fognak tartatni. — A gyűlés bevezése után a tagok csoportonként kirándulást, tételnek Anina, Steurdorf, Oravicza kies vidékébe s a nevezetes kőszénbányákba vagy Konstantinápolyba.

Kelt Pesten, 1872. aug. 10-én Kubinyi Ágoston, elnök. Szabó József tr., Rózsay József tr., a magyar orvosok és természetvizsgálók XVI. dk nagygyűlésének alelnökei Chyzer Kornél tr., Horváth György tr., Munkácsy tr., Hamary Dániel tr., a magyar orvosok és természetvizsgálók XVI. dik nagygyűlésének titkárai.

ÚJDONSÁGOK.

Kolozsvár, augusztus 19. 1872.

— **Szerb congressus.** A Srbski Narod szerint a szerb congressus többség ellenpártj esek 12 tizenket) emberre számíthat, ily körülmények köit vajmi szükségnek tartja kir. biztosnak kiküldését, kinek auspiciuma alatt a választás megtörténhetik. Páthivest felszólja hogy a törvényellenesen megjett választások ellen közvetlenül a kir. biztoshoz nyújtsák be ovásaikat. Cikkiró szerint sok körülmény oda mutat miszerint Szojkovicz Erzen püspök „bizonyos ígéretek czége alatt célzálát elvégre is eléri.

— **Végtárgyalás. Emberölés a helyi kir. törvényszék előtt** Egy szepori pásztor kosromai ivás közben megmáadtatik, de hogy kikérülje a bajt ott hagyja az italt haza indul. Megtámadója utána szalad beéri, pásztorbotját kiragadja utni s fojtogatni kezdi. Megtámadott ekkor késéhez nyúl s véletlenül olyan szurást ejt megtámadóján, hogy az öszverogy és meghal. Ezen cse-

lekményt a k. ügyészet a btk. 140 §-ban jelzett emberölési büntetének minősítve a pásztor lepereltetik s a f. év és hó 17-re kitűzött végtárgyalásra börtönéből, hol mult 1871 nov. 29-ik óra vizsgálati fogságban tartatott, elévezettetvén, a végtárgyalás megtartatott. Védő ügyvéd Komáromi F. vádlottat a bpr. 288 §. szerint tárgyi tényálladék hiánya miatt fölmentetni kérte: mert a hulla felboncolása, a halálok földerítése s az egész belvizsgálat két seborvos által eszközöltetvén annyival inkább nem látja a halálakat földeritetnek, mivel a bpr. 88 §. határozottan rendeli, hogy „a holttest megsemmisítése és fölbontása két orvostudor által, kik közül egyik seb-orvos is lehet, eszközözendő” sőt, hogy a törvényhozás mennyire nagy fontosságot tulajdonít a halálok földerítésének, tanúsítja irt §. következő sorai, melyek szerint megrendeltetik, hogy mennyiben a halasztás megengedi megholtak volt rendes orvosa is ezen műtéthez meghívandó. Védő nem tudja, hogy sérelmes a szurás következtében vagy szélhűdésben, agy- vagy tüdőlobban sahált meg. Büntény azért sem qualicálható, mert gonosz szándék nincs; kéri tehát a kir. törvényszéket a legrosszabb esetben is vádlottat a btk. 335 §-ban jelzett életbiztonság elleni vétségben elmarasztalni. A törvényszék az emberölési büntényt megállapíthatonak találta, de az enyhítő körülmények tulnyomósága miatt csak két évi börtönrre ítélte.

— **Bankót nem látott.** Egy öreg ember, ki még soha sem látott bankjegyet. Szathmári F. öreg Szt.-Lonai lakos közelebből egy csomagot talált az országuton. Kibontván, látta, hogy összefogott papírdarabokat, a mint ő nevezte, s képrket tartalmaz, a járó-kelő emberek közül sokakat megkérdezett, mi hasznát vehetné azoknak. A jámbor átyafit mindenki avval kívánta megörvendeztetni, hogy nagy összeg pénz talált bankjegyekben, azonban ő nem hitt az embereknek B. K. falusi nőt is megállította sietős utjában hogy nézné meg e csomagot. A furlangos nő felhasználta az öreg együgyűségét, félre hirta emberét az utról, aztán szépen megczirgatva elkérte a „képeket”, hogy ládjára ragassza, csupán négy darabot hagyott a találó birtokában. Milyen nagy volt meglepetése és bánata, midőn tapasztalta, hogy a faluban neki ezüstöt és rozet adnak a papirosokért, melyet talált, de nagy részben ismét elvesztett falusi menyecske mosolygásáért. Elpanaszolta baját a szolgabírónak is, de már most késő a bánkodás.

— **A közelebb elhunyt gr. Rhédy János** mint értesülünk 130,000 frtot hagyott iskolai czélokra. Többi közt a máramaros-szigeti lyceumnak is 10,000 frt. (J. Ellenör.)

— **Az erdélyi honismeretű társaság** Medgyesen aug. 13-án tartott ülésében a beérkezett munkák közt említést érdemel egy 1516-ig terjedő okmánytár Medgyeszéről, gyűjték Dr. Theil Rudolf és Werner Károly, felhasználv minden a szék levéltárában levő adatot; van benne egy okmány, mely a n.-szabeni kolostortekában találtatott, tanukihallgatás s szelvények papválasztást illető 1394-ből, a mely egyszersmind azt tanúsítja, hogy az erdélyi szászoknak népiskolák voltak a legregőbb időtől fogva.

— **A Maros-Vásárhelytől** föllálatandó árvaház érdekében a város fiatalsága műkedvelői előadások létrehozásán fáradozik, mely czelből már parszor gyűlések is tartattak s egy 14 tagú előkészítő bizottság küldtett ki a vegett, hogy ez eszme terjessz és mellét, pártoló de főleg működő tagok nyeresseken meg a terv kivitelére. Terv szerint az előadások a kolozsvári színtársulat eltávozásával, október hó elején vennék kezdetet.

— **A medgyesi gyűlésezések** alkalmból vannak bankettek, mulatságok; így a tornászok is bemutaták aug. 13-án „gyűsségüket s győztes díjt nyertek: Brandsch medgyesi, Fungling kóhalmi, Wächter és Fabricius brassói tornászok.

— **Honvédeink** özi gyakorlatra f. hó 26-ra hívtattak be. 27-én már 1 zászlóalj gyalog 1 lovas század és a szörlovészek kezdik meg a gyakorlatokat Kolozsvár mellett.

— **A világ végétől Brassóban** is félték sok

napszamos félbe hagyta a munkát; egy előkelő kereskedő családja körében várt a borzasztó dolgokra egész napon át. A külvárosokban hire járt, hogy Csehország egészen oda lett, csak a távirásodronyok láthatók felette.

— **Schellenbergen** többen az aug. 12-ére forduló éj előtt elbucsztak egymástól viszontlátásra a más-világon.

— **A tartalékosok** első osztálya már hazaosztott, a II-ik osztálybeli 1000 ember e héten gyűl be zászló alá. E veteránok hadmozdulatait gyönyörűség nézni, oly szabatos-sággal teszik azokat, hogy maga az erdélyi hadparancsnok itt mulatása alkalmával dícsérettel halmozza el őket.

— **Ötven takarékpénztár** egyszere. A kereskedelmi miniszteriumhoz jelenleg ötven és néhány alapítandó takarékpénztár alapszabálya van fölterjesztve, hogy a szokásos m. gerősítési záradékkal ellátassák.

— **Dürer Albert eredeti kéziratai** Zágrábban. Dr. Brunner Sebestyén, ki a művészet történetéről már több művet adott, ki, legújabbban felszólalt azon 10 eredeti kéziratra nézve is, melyek a zágrábi érseki könyvtárban vannak s Dürer Albertől származnak. E rajzok most Mahalovics zágrábi érsek ömlga meghagyására mint megannyi műkincsek a könyvtárban különös gondval őriztetnek.

— **Az ev. ref. egyház közszinata** kezdetét vette városunkban. Vasárnap történt az ifju papok felzentelése. Mint halljuk 4 külföldi váloper is ez alkalommal fog eldöletni.

— **A déli vasutra** vonatkozólag több lap írta volt, hogy a kormány a déli vasutársaságnak Magyarországon levő vonalait megakarja venni. Az ügy — mint a „P. N.” írja — következőleg áll: Arról hogy a kormány vegye meg a déli vasutársaság vonalait, szó sincs. Tervben volt azonban az, hogy e vonalokat egy más részvénytársaság veszi meg azon feltétel alatt, ha a kormány is déli vonalival e társaságba lép, s annak részese lesz. A terv ugy dolgoztott ki, hogy az államra nézve semmi újabb megterhelés nem háramlik; míg azon nagy előnyben részesülne, hogy a tengerrel való összeköttetésre döntő befolyást gyakorol. Nem kell bővebben magyaroznunk, hogy ez a magyar tengerpartot és Fiumét illetőleg mit jelent. A terv különben még épen nem áll a valóság stádiumában, s az erre vonatkozó hírek nagyon is koraiak.

— **A georgikai felolvassások.** II. évfolyama a kolozsmonostori m. k. gond. tanintézet tanár kara által tartatott a 187 1/2. tanév folytán Ara 1 frt. Kolozsvárt Demjén László, Pesten Patrik Géza bizománya.

— **Felszólítás.** A „Román népdalok és balladák” című művem a sajtó alól kikerülvén, teljes tisztelettel felkérem t. i. vartóimat, hogy ez előfizelési-íveket, a a netlán begyűlt összegekkel együtt f. hó 24-ik napjáig hozzám beküldeni sziveskedjenek, miután e hó 6-án művem székű d-sét megkezdeném. Kolozsvárt, 1872. aug. 19-én Moldován Gergely.

— **Lauffer Vilmos** pesti kiadó könyvárúsnál ép most jelent meg: „Párisi titkok.” írta Sue Jenő, francziából fordították többen XIV. és XV. kötet, egy kötet ára 80 kr. o. e.

— **A Salzburgi Loosokat** illető hírdeményre felhívjuk a t. cz. közönség figyelmét. Előnyök s gőszben 26 frt o. e. részletre 30 fr. havonként 1 frttal és 19 kr. stempellel, a bécsi kereskedelmi bank váltóirodájában kaphatók Graben 13.

Távirati tudósítás a bécsi bőrzéről
 Augustus 17-ről: 5% Metalliques 66.55 5% Nemzeti kölesön 71.90 1860-diki államkölesön 103.25. Bankrészvények 885 Hitelrészvények 34.240. London 199. 85 Ezüst 107.85. Cs. kir. arany 526. Napoleonor 872.

Földtehermentesítési kötvények: Magyar 81.25. Temesi 81.25. Erdélyi 79.75. Horv.-Szlavon —.

Felelős szerkesztő: **Sándor János.**

11-15 [438]

Cséplőgépeket,

melyek egy óra alatt annyit végeznek, mint három cséplő egy egész nap, szállít 88 frton kezdve kezesség és próbaidő mellett

ifj. Weil Mór Majnai-Frankfurtban.

Szilárd biztosíték.

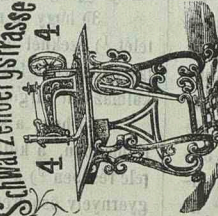
Legújabb varrógépek.

KÖNIG-féle

kézi varrógépek

BÉCSBEN,

Schwarzembergsstrasse 4

a velők bárány-könyv ut megantulhatni szerkezetek egyszerű s a gépezet sem mi zavarra sem nyújt alkalmat.

Családi használaton kívül, mint czélészteru szabónak, czipészeknek és kalaposoknak stb. — nagyon ajánlható.

Megrendelhető egyedül és csupán Hamburgban az amerikai varró-gépek központi raktárában

4. Schwarzembergsstrasse 4. (a Ringstrasse mellett).

E varrógép megtekintése azonnal mindenké meggyőzi a mondottakról

Kül-megrendelések azonnal a levélben teljesítetnek. 3-6 (519)

Részletfizetésre is

Meghívás az ujon kibocsátott Salzburgi Kölcsön-sorsjegyek vásárlására.

Alóllrt váltóirodának van szerencséje ezennél nagyrabecsült t. cz. magán vásárlói- és üzletbartainak jelenteni, hogy az országfőváros **Salzburg** által kibocsátott **Lotto-kölcsön**, melynek első huzása már **september 3-én** főnyeremény **40,000 frt.** alóllrt által ép most adatott ki. E Lotto-kölcsön 1.728.300 ft. o. e. tisz s 40 év alatt 3.952.980 ftnyi o. e. **jelentékeny összeggel** fizetetik vissza. Fel van osztva részletkötelezvényekre (Loosok), melyek mindenike legalább 30 frttal o. e. sorsolatik ki. Év-nként van 5 huzás 40,000, 30,000, 15,000 ft, stb. főnyereményekkel, a Loosok minden lehetó biztoságot nyújtanak, miután Salzburg országfőváros minden vagyonával, minden bevételeivel, regaleival a sorsok pontos beváltásáért kezességek.

Egy eredeti sorsjegy ára **26 frt o. e.**

Azonban arra figyelmeztetünk, hogy alóllrt váltóiroda a Lotto-kölcsönnek csak egy részét hajlandó ez árban kiadni, miután ez annyira előnyösen dotált Loosok nagyban kerestetvén, az árak bizonynyal emelkedni fognak. Hogy mindenki maga idejében hozzájuthasson az ily Loosokhoz, kaphatók részlet-fizetés mellett is 30 frttal ugy, hogy havonként 1 ft és stempellel egyszermindenkorra 19 kr. o. e. fizettessek, s még is már a legközelebbi huzásnál járhatnak a 40,000 fros főnyereményre és a többiekre is. Megrendelések az illető összeg beküldése mellett azonnal teljesítetnek. Azon szelvények, kik a salzburgi Loosok elarúsításával foglalkozni akarnak forduljanak alóllrt váltóirodához.

(524) 5-12

A bécsi cs. k. kiváltságolt keresk. bank váltóirodája, előbb Sothen C. János, Graben 13.